

Ötlető: KNEZT NINNI

Ötletés ideje: 1972.

TART.: TETŐZSUPPOLÁS KISBAJOMBAN

3 lap

Földrajzi rajtató: KISBAJOM

Szaktajtató: X₁

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁRKÖRÖS

ÁTVEZETVE AZ EGYSÉGES KTK. 2091-es TÉTELE ALÓL

Tetős szupolás Kisebajomban.

Adatközlő: Lantos Pál

68 éves, volt
kisparaszt.

Gy.: Knézy Judit, 1972. aug.

Lantos Pál 68 éves, Csongrádból került ide, özvegyemberként, kubi-
kus volt, Kiskorpádnál készítették a köves utat. 1952-ben vettem
el a feleségemet, aki elvált asszony volt. A szupolást apósától
tanulta. Csányi Józseftől tanultam, 2 hold földje volt, más földgyén
arattunk. Szupoltak már akkor is, 1 pengő volt egy kéve felrakása.

Kaszával kellett learatni, nagyobb markot kellett felvenni,
akkorát, hogy legalább 20 kg. rozs jöjjön ki belőle. Két markot
kötöttek egy kévébe. Kalásza egyfelé volt mindkettőnek "kalász"
vagy "feje" és "töve" közöttük a szalma. "Körösztbe raktuk", 18 ké-
vés körösztökbe "alsó pap" "négy lába", a legfelső a "fősz pap"
rejtett kéve.

Egy hétig száradt kinn, azután bevitetni kocsival, összerakni
rendesen, hogy be ne ázson. Száraz időben cséplőni, ha másképp nem,
fagyon. Általában négyen csépltek, egymással szemben, körösztbe
csépeltek.

A kévés gabonát "fejével összeboritják" azaz

"kielőzés" utána "kiódogatni", "sorbarakni, eligazítani", elterite-
ni egyforma vastagán, hogy egyformán érje a csép. Kicsépelik, meg
főlszedik marokszám egy hónaljra való /negyed kéve/ felszednek.
Négy marokkal tesz egy kévébe, beköti nedvesen szupból csavart
"kötéllal", tövére állítja és megrázogatja, hogy a tövei egyvonal-
ban legyenek, villával "főlveri" azaz a bele nem kötött szálakat
kihuzza, a tövéből is kiszedi a hosszabbját. Ezután kiódani a kévét,
a vékony kötelet leteritem, veszek két markot keresztbe teszi le

megköti "elfordítja" körbe teljesen és a kötél-
nél "meggázolja"

25-30 "fej" rész

kalászos rész

azért kell meggázolni, hogy ne maradjon hézag és eső esetén ne áz-
zon be.

A megfordításnál egyik marokra rááll és csak a másikat for-
ditja körbe.

Ez a Bagzsupp.

Kancaszupp - ugyanugy készül, mint a bagzsupp, csak hosszabb
lábát kell hagyni.

"láb"

50 cm.

kancassupp, nehezebb volt elfordítani, ellenkezőleg kell megfogni.

kalász

Kancassuppnál nem lehet ráállni, mert közelebb van a hegye felé a kötél és kicsuszhat, két kézzel kell rögzítés nélkül elforgatni.

Tetőzsupp "barátságssupp"

Vékony kötelet csinálni, nagyobb markot fogni bekötni szorosra bottal, elvágni egyenesre a tövít, amit fejnek nevezünk, megöntözni és kész a tetőzsupp.

25-30 cm-es.

Csökölyben a felső szegés bagzsuppal van bekötve, nem jó zsuppolás az beázik. Zsuppoltan mind beázott. Az egész 8-10 évig elszógált.

A faros épület végéhez oimer köll.

Bekötni a zsuppot jó nagy marokkal, hegye 40 cm-es a vége, beáztatni szalmát, vizes zsupból csinálni kötelet, háromágut /ez szebb, de lehet egyágu is/, betekerik a kiálló véget 40 cm-es "fej-részt" a végét söprűszerűen kihajtogatni.

Felrakáshoz legalább két ember kell, egy aki adogatja. Áztatok zsuppköteleket minden kancassupphoz egy fél kötél kell, legalulra kerül a második lécre a kancassupp. A második lécre ráerősíti a kötelet és a kancassuppot ráköti, úgy hogy a "láb" van lefelé

Azért fél kötél a neve, mert két marokból készül egy kötél, de a tetőre kötéshez a kancassupphoz csak egy marokból készül tehát fele kötélből.

Rögzíti a kötelet, körükeríti a kancassuppot, bedugja a végét a kötél alá huzza hátra.

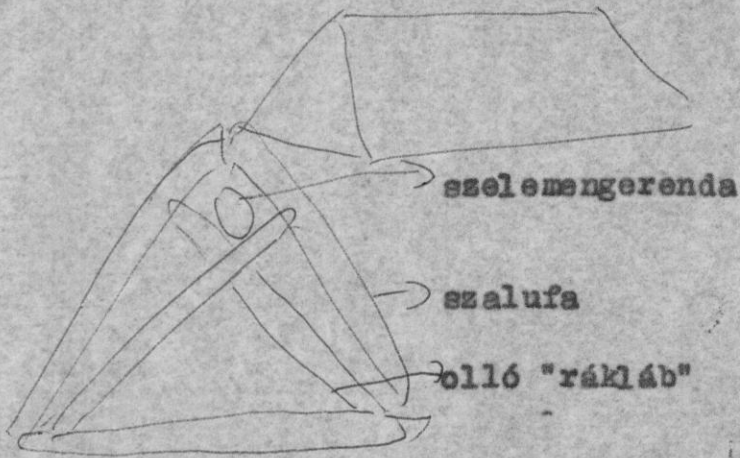
Akkor jön a bagzsupp, amelynek a kalásza van lefelé és takarja a kancassuppot. Ugyanúgy kell fölkötni, mint a kancassuppot, de ehhez nem kell külön kötelet készíteni, hanem magából vesz ki egy fél kötelet, és azzal köti a léchez.

Tetőzsupp - kétfelé hájtva teszi rá, kalász lefelé, megkötni a tetőnél kell.

Mielőtt megkezdéné az ember a tetőre kötést, meg kell áztatni a zsuppot, először is a végét kitenni egy karót bele, hegyes akácfa karót, kettő zsuppkötelet kell kötni föl. Ezzel kötöm az első két barátságssuppot és azután a harmadik zsuppot úgy köti meg, hogy az elsőből vesz ki kétoldalt egy-egy fél marokra valót, és fejével lenyomja, kezével megszorítja és visszadugja a végét a kötél alá, s így halad hátrafelé. A lefelé lógó kalászos részből minden harmadikat leköti a saját kötélevel a bagzsupp kötélehez vagy léchéhez.

Csapott végű tetőnél "faros" ugyanúgy megy

"csapott végű"

faszöggel szokták
összeszögelni.

A "szoba" nálam is ojan volt

Szoba - konyha olyan volt, a kamra később készült hozzá.

Kemence készítése téglából

Sárból is volt kemence - vesszéből vázat készítettek, kívülről
rákták be sárral, aztán kiégették. Utána belülről besározták.